

Szomszédság II.

D1 – VITAINDÍTÓ 1.

Párbeszédkör

A párbeszédet indító, motiváló, ráhangoló szövegek megírásához adatokat, tényeket, újságcikkeket, irodalmi részleteket, személyes történeteket egyaránt alapul vehetünk. A beszélgetésre hangolás mellett fontos szempont, hogy az adott témát mindig több megközelítésből mutassuk be. Soha nem meggyőzés, propagandaszándékkal készítsük el az adott beszélgetésre a szöveget (írásban vagy szóban)!

„Az ember nem más, mint amivé önmagát teszi.” Jean-Paul Sartre)

„Rossz szomszédság török átok!” – mondja a régi közmondás. A szomszédokkal való jó viszony nem egyszerűen illemtani, hanem úgyszólván létkérdés. Vannak íratlan szabályai.

- A kölcsönkapott dolgokat a legrövidebb időn belül igyekezzünk visszaadni!
- Igyekezzünk a lehető legkevesebb bosszúságot okozni lakótársainknak.!
- Ne rázzuk a szőnyeget, a portörülőt az alattunk lakóra!
- Ne bőgessük a rádiót, magnót, (számítógépet), különösen ne 21 óra után, amikor a legtöbben már aludni szeretnének. Legyünk tekintettel mások idegeire!
- Ne erőszakoljuk saját ízlésünket és hangulatunkat társainkra!

Forrás: (<http://www.impulzus.com/archivum/article.php?id=374>)

A fenti néhány mondat egy illemtankönyvből való. A szomszédság nagyon sokféleképpen változott az utóbbi évek során, de az alapvető tények ugyanazok: az összetartozó, erős szomszédság az a hely, ahol otthon érezzük magunkat.

A jó szomszédság lehet városban, külvárosban, lakótelepen és falvakban egyaránt. Néhány közülük csendes, békés, míg mások zajos városközpontban jöttek létre. Ezek a helyeken, ezekben a közösségekben az emberek figyelnek egymásra, a fiatalokra éppúgy, mint az öregekre. A jó szomszédság összekapcsol bennünket másokkal, és körül vesz bennünket olyanokkal, akikre számíthatunk.

Manapság sokféle nehézséggel találjuk magunkat szembe. Mindenféle szomszédság, közösség találkozik a bűnözéssel, a gazdasági problémákkal, a különböző emberek csoportjai közötti feszültséggel, a drog- és alkoholproblémákkal, és hasonlókkal. A dolgot az teszi még rosszabbá, hogy legtöbbször alig ismeri a szomszédait.

A dologban van azonban jó is, mint például az, hogy akikkel együtt élünk, tele vannak tehetséggel, alkotókedvvel és energiával. Ők a munkájukban – bármi is legyen a foglalkozásuk, iskolai végzettségük –, egyedülálló készségekkel, ötletekkel rendelkeznek, sokan közülük hajlandók elköteleződni a közösség építése iránt.

* * *

A téma többoldalú megközelítése

1. nézőpont

Egyes vélemények szerint a jó minőségű lakóközösségek ideje lejárt. A családoknak, egyéneknek maguknak kell boldogulni, hiszen a legtöbben igen nehéz körülmények között élnek, örülnek, ha maguk boldogulnak, és nincsen erejük, anyagi forrásuk mások megsegítésére. A világ rideg és közömbös lett az emberek, családok sorsa iránt. Kihalt a szolidaritás az emberek között. Gyakran megesik, hogy még a segítségnyújtó húzza a rövidebbet.

2. nézőpont

Sokan vannak olyanok, akik erejükön felül, nem nézve saját érdekeiket, mindig készek mások megsegítésére, támogatására. Ha ez a segítőkészség és szolidaritás kihalt volna az emberekből, teljesen elsivárosodnának az emberi kapcsolatok. A másokért, a közösségért felelősséget vállalók gazdagabbak, érzelmileg, emberileg. Még reménytelen helyzetekben is tudnak erőt adni másoknak.

3. nézőpont

A mások és a közösség iránt felelősséget érzőket, és önzetlenül segíteni tudókat gyakran kihasználják, baleknak nézik és visszaélnék a jóságukkal. A szomszédságban mindig ők azok, akik rendben tartják a környezetet, figyelnek mások vagyontárgyaira, autójára, és ilyen kéréssel sokan fordulnak hozzájuk. Sok ember nem akarja magát ilyesminek kitenni, így inkább elhatárolódik a közösségi problémáktól.

Beszélgetést segítő kérdések

- Hogyan írnád le saját szomszédságodat, szűkebb közösségedet, amelyben élsz?
- Milyen emberek élnek velünk?
- Van-e összehasonlítási alapod, saját élményed, más lakóközösségekkel?
- Hogyan érzed, milyen a kapcsolatod a szomszédsággal?
- Vannak-e fontos emberi kapcsolataid ebben a lakóközösségben?
- Mondjál néhány példát arra, amikor kapcsolatba kerültél a szomszédaiddal.
- Változott-e a környezetekben élő emberek összetétele azóta, amióta itt élsz?
- Milyen változásokat látsz az utóbbi időben?
- Hogyan érintik ezek a változások a mindennapjaidat?
- Mit kedvelsz leginkább a veled együtt élőkben? Mondj el egy történetet, ami emlékeztet neked.
- Laknak-e rokonok vagy közeli barátok a szomszédságban?
- Szövődtek-e barátságok az évek alatt?
- Hogyan látják mások a ti lakóközösségeteket? Mit tudsz erről?
- Ha változtatnál valamit, mi lenne az? Miért?

Válaszaid **CSAK saját személyes** véleményetekre, gondolataitokra, tapasztalataitokra, vonatkozhatnak! Ne mások véleményét, történetét meséljétek el. A személyesség kockázatos, de éppen ez az, ami segíti a bizalom kiépülését, a mások tiszteletét, az empátiát fejleszti!

D2 – VITAINDÍTÓ 2.

Párbeszédkör

Egyre színesedő szomszédság!

A települések harmadában élnek bevándorlók (TÁRKI* vizsgálat alapján a Magyar Hírlap 2000. július 17-i számában jelent meg)

2000-ben a települések 58%-ában laktak külföldiek, vagyis ismét nőtt – igaz az 1995 évi arányt nem éri el – a külföldiek által lakott települések aránya. 2000-re némileg növekedett a külföldieknek a települések lakosságához viszonyított aránya is, bár ahogy a kilencvenes évek folyamán végig, ez az arány idén is egy százalék alatt maradt.

A kilencvenes évek közepére az volt jellemző, hogy a magyar települések nagy, de csökkenő részében fordultak elő külföldiek. 1995-ben a magyar települések körülbelül kétharmadában, 1997-ben viszont már csak a felében éltek külföldiek. 2000-ben a települések 58%-ában laktak külföldiek, vagyis ismét nőtt – igaz az 1995 évi arányt nem éri el – a külföldiek által lakott települések aránya. 2000-re némileg növekedett a külföldieknek a települések lakosságához viszonyított aránya is, bár ahogy a kilencvenes évek folyamán végig ez az arány idén is egy százalék alatt maradt.

Egyre többen élünk olyan szomszédságban, ahol az ott élők a világ különböző országaiból jöttek.

A sokféleség gazdagít, de feszültségekkel is jár. Ezeket a feszültségeket az együttélés során eltérően élik meg az emberek. A feszültség mértéke is változhat helyenként és időszakonként, és annak kezelése is különböző.

1. Nézőpont

Nemzeti érdekeink, értékeink és hazánk jövője csak úgy védhető és biztosítható, ha alaposan megsűrjük, és ellenőrizzük a hazánkba bevándorolókat. Saját és gyermekeink érdekében védenünk kell munkahelyeinket, lakóhelyünket. Nagy a munkanélküliség, még az országon belül is, nemhogy másoknak adjunk munkát. Itthon is van bőven tennivalónk a növekvő szegénységgel. Ha itthon már boldogulunk saját gondjainkkal, utána lesz erőforrásunk másoknak segíteni.

2. Nézőpont

Hazánkban éppúgy, mint Európa sok más országában radikálisan csökken a népesség. A gazdaság jövője szempontjából fontos, hogy munkaerő utánpótlásáról gondoskodjunk. A népesség növekedését kedvezően befolyásolják a bevándorlók. Legtöbbjükre a nagyobb gyermekszám jellemző. A vendégmunkások, bevándorlók befogadása gazdasági érdeke az országoknak.

3. Nézőpont

A népvándorlás legkülönfélébb változatai, okai jelen vannak az emberiség története óta. Napjaink népvándorlásai, bevándorlásai, népmozgásai természetes folyamat. Az emberek keveredése, sokszínűsége gazdagít. A különböző háttérű, kultúrájú emberek sokat tanulhatnak egymásról. A Kárpát-medence és benne Magyarország amúgy is mindig amolyan „átjáróház” volt a történelem során. Népek jöttek-mentek, kultúrák találkoztak és találkoznak manapság is. Nem kell félni a frissen érkezettektől sem.

4. Nézőpont

Az nyugat-európai népek, országok közül több is annak köszönheti gazdagságát, hogy a korábbi évszázadok során gyarmatokat tartott, és az ott élő emberei és természeti erőforrásokat kihasználta. A közelmúltban pedig a vendégmunkások jelentős hányada olcsó munkaerőt biztosított ugyanezeknek a gazdaságoknak, társadalmaknak. A tőlük és a részben általuk megtermelt javukat most mégis féltik tőlük. Nem akarják megosztani velük, juttatni belőle a „másodlagos” állampolgároknak. Az új kisebbségeknek.

5. Nézőpont

Magyarország a sok évszázados népvándorlások, idegen uralom és keveredések ellenére fennmaradt. Megőrizte nyelvét, kultúráját és befogadott, integrált népcsoportokat. Mindez azt bizonyítja, hogy elég erős, kulturálisan jellegzetes, inkább integráló, asszimiláló szerepet töltött be az évszázadok során. Ezért ma is megengedheti magának azt, hogy befogadjon, és békében éljen együtt mindazokkal, akik hosszabb vagy rövidebb idő óta velünk vannak, illetve azokkal, akik mostanában érkeznek, amúgy sem túl nagy számban.

Személyes háttér, tapasztalatok és élmények

Van-e a családban, aki emigrált, és ma is külföldön él?

- Találkoztál-e külföldön élő magyarokkal? Beszélgettél-e velük élményeikről, tapasztalataikról? Mit meséltek?
- Gondoltál-e valaha is arra, hogy elhagyd az országot?
- Milyen okok miatt fordult meg a fejedben hazád elhagyása?
- Van-e saját, személyes tapasztalatod ide menekült emberekkel?
- Laknak-e menekültek, más nemzetiségűek, romák a szomszédságban?
- Milyen módon kerülsz kapcsolatba velük?
- Mit gondolsz, hogyan lehetne csökkenteni az ellenérzést a frissen érkezettekkel, új beköltözőkkel szemben?
- Milyen lépéseket kellene tennünk, hogy mérsékeljük az elszigetelődést a különböző csoportok tagjaival?
- Milyen lépéseket tennél, a kölcsönös megértés érdekében?
- Milyen erőfeszítéseket tesz a közösség a békés egymás mellett élés érdekében? Te mivel járulsz hozzá?
- Milyen kezdeményezéseket várnál el a menekültektől, az újonnan beköltözőktől?
- Goldolsz-e arra, hogy mi az oka annak, hogy manapság az emberek kevésbé szolidárisak egymás iránt? Neked mi a véleményed erről a problémáról?
- Mi adhatná vissza szolidaritás értékét? Hogyan nevelhetjük a gyerekeinket arra, hogy érezzenek szolidaritást például az elesettek, a sérültek, a menekültek irányába?
- Mik azok a leglényegesebb események az iskola, a szomszédság, a közösség életében, történetében, amelyek hatással vannak az emberek közötti kapcsolatokra?
- Hogyan lehet a kölcsönös megismerést, megértést szolgálni a mindennapok együttélése során? Mi ebben az egyén felelőssége?